

**Натисніть тут, щоб
купити книгу на сайті
або замовляйте за телефоном:
(0352) 51-97-97, (067) 350-18-70,
(066) 727-17-62**

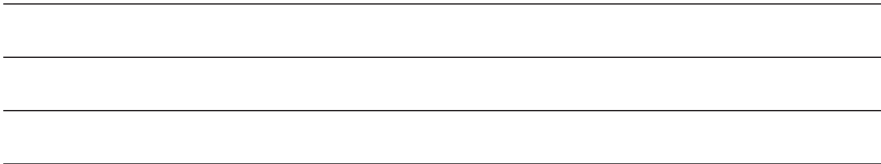
Т.П. Ткачук

УКРАЇНСЬКА МОВА

Робочий зошит

8 клас

Видання п'яте, перероблене й доповнене

*Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах
комісією з української мови Науково-методичної ради з питань освіти
Міністерства освіти і науки України*

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

УДК 811.161.2(075.3)
ББК 81.2Укр я72
Т 48

Рецензенти:
кандидат педагогічних наук, доцент
Л.М. Златів

кандидат педагогічних наук, вчитель української мови
М.М. Николин

*Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах
комісією з української мови Науково-методичної ради з питань освіти
Міністерства освіти і науки України
(лист ІМЗО від 24.04.2017 № 21.1/12-Г-76)*

Ткачук Т.П.

Т 48 Українська мова : робочий зошит : 8 кл. / Т.П. Ткачук. —
Вид. 5-ге, переробл. і доповн. — Тернопіль : Навчальна
книга – Богдан, 2018. — 128 с.

ISBN 978-966-10-5559-8

Робочий зошит з української мови містить вправи та завдання,
які охоплюють матеріал оновленої програми Міністерства освіти
і науки України для 8-го класу.

Учитель може використовувати зошит як для колективної,
так і для індивідуальної роботи з учнями. Завдання мають різно-
рівневий характер, що сприятиме диференційованому навчанню.
Кожна тема закінчується підсумковою роботою з тривірневими
завданнями у двох варіантах.

УДК 811.161.2(075.3)
ББК 81.2Укр я72

*Охороняється законом про авторське право. Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

ISBN 978-966-10-5559-8

© Навчальна книга – Богдан, 2018

Умовні позначення:

— вправи підвищеної складності

— ключ до вправи

— матеріал для запам'ятовування

— скоромовки

— вправи на повторення

УВАГА!

Завантажуйте безкоштовний інтерактивний додаток,
використовуючи детальну інструкцію, за посиланням:

Технічна підтримка: (0352) 52-06-07, 067-352-09-89;
admin@bohnan-digital.com

ЗМІСТ

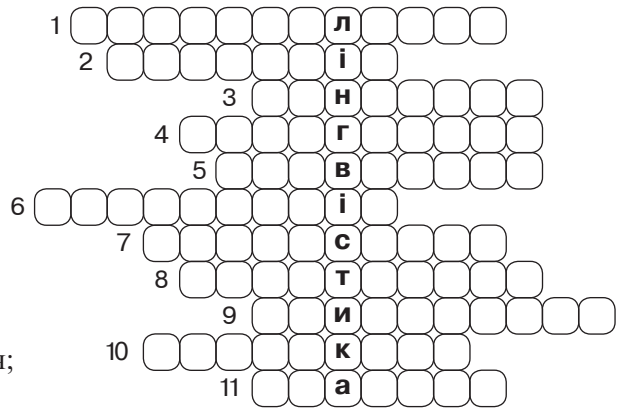
ПОВТОРЕННЯ ТА УЗАГАЛЬНЕННЯ ВИВЧЕНОГО	4
Лексикологія. Фразеологія	4
Морфологія й орфографія. Основні правила правопису.....	9
СИНТАКСИС. ПУНКТУАЦІЯ	
Словосполучення й речення	14
Словосполучення	14
Будова й види словосполучень за способами вираження головного слова.....	16
Речення. Види речень за метою висловлювання	18
Речення прості й складні (повторення), двоскладні й односкладні	20
Порядок слів у реченні. Логічний наголос.....	21
<i>Підсумкові завдання до теми “Словосполучення й речення”</i>	23
ПРОСТЕ НЕУСКЛАДНЕНЕ РЕЧЕННЯ	
Головні і другорядні члени речення.....	26
Підмет і присудок	26
Способи вираження підмета	26
Простий і складений присудок. Способи вираження присудка.....	28
Тире між підметом і присудком.....	30
Означення, додаток і обставина як другорядні члени речення.....	32
Прикладка як різновид означення	33
Порівняльний зворот.....	36
<i>Підсумкові завдання до теми “Головні і другорядні члени речення”</i>	40
Односкладні речення.....	44
Повні й неповні речення. Тире в неповних реченнях	53
<i>Підсумкові завдання до теми “Односкладні речення. Неповні речення”</i>	59
ПРОСТЕ УСКЛАДНЕНЕ РЕЧЕННЯ	
Речення з однорідними членами	62
Однорідні та неоднорідні означення.....	64
Узагальнювальні слова в реченнях з однорідними членами.....	66
<i>Підсумкові завдання до теми “Однорідні члени речення”</i>	70
РЕЧЕННЯ ЗІ ЗВЕРТАННЯМИ, ВСТАВНИМИ СЛОВАМИ (СЛОВОСПОЛУЧЕННЯМИ, РЕЧЕННЯМИ)	
Звертання непоширені і поширені.....	74
Вставні слова (словосполучення, речення)	80
<i>Підсумкові завдання з тем “Речення зі звертаннями, вставними словами (словосполученнями, реченнями)”</i>	87
РЕЧЕННЯ З ВІДОКРЕМЛЕНИМИ ЧЛЕНАМИ	
Поняття про відокремлення.....	91
Відокремлені означення	93
Відокремлені обставини	100
Відокремлені уточнювальні члени речення.....	105
<i>Підсумкові завдання до теми “Речення з відокремленими членами”</i>	110
ПОВТОРЕННЯ В КІНЦІ РОКУ	115
<i>Підсумкові завдання до теми “Узагальнення вивченого у восьмому класі”</i>	123

ПОВТОРЕННЯ ТА УЗАГАЛЬНЕННЯ ВИВЧЕНОГО

Лексикологія. Фразеологія

1. Заповніть клітинки назвами розділів науки про мову, у яких вивчають:

- 1) словниковий склад мови;
- 2) правила вимови слів;
- 3) звукову систему мови;
- 4) правила написання слів;
- 5) способи творення слів;
- 6) частини мови;
- 7) стилі мовлення;
- 8) правила вживання розділових знаків;
- 9) походження слів;
- 10) словосполучення та речення;
- 11) знаки письма.

2. Випишіть правильний варіант відповіді у табличку.

I. Не мають лексичного значення:

- 1) іменники й прикметники;
- 2) дієприкметники та дієприслівники;
- 3) прислівники та займенники;
- 4) прийменники, частки та сполучники.

II. Переважну більшість слів, які мають лише одне значення, становлять:

- 1) антоніми;
- 2) пароніми;
- 3) терміни;
- 4) власні назви.

III. Виділяють три основні типи переносного значення слів:

- 1) синоніми, омоніми та пароніми;
- 2) метафори, метонімії, синекдохи;
- 3) діалектизми, жаргонізми, вульгаризми;
- 4) професіоналізми, діалектизми, загальноновживані.

IV. До пасивної лексики належать:

- 1) архаїзми, історизми, неологізми;
- 2) терміни, інішомовні слова;
- 3) професіоналізми, діалектизми;
- 4) синоніми, омоніми та антоніми.

Завдання №	I	II	III	IV
Відповідь				
Букви				

1-т 2-с 3-і 4-л

Підставте букви й прочитаєте прізвище автора вислову: "Добре або ніяк".

3. Згрупуйте слова у дві колонки. За якою ознакою ви це зробите?

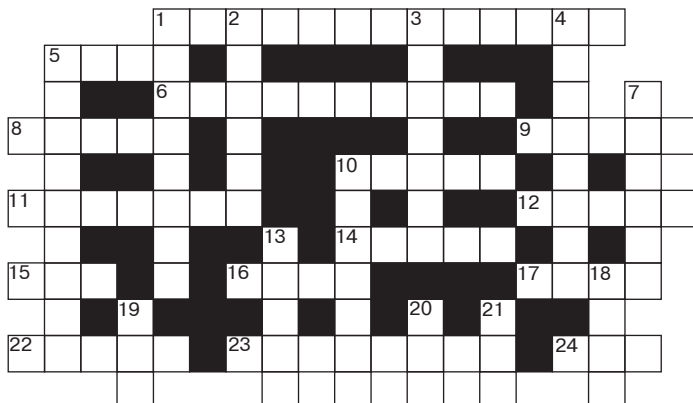

Підбирати, літати, синоніми, оригінал, мазати, феодалізм, нюанс, лист, історіографія, голова, пейзаж, плазма, певний, митниця, кухар, орда, підчепити, тиснути, овочі, омоніми, корінь, лебідь.

6. Заповніть кросворд антонімами до поданих слів.

По горизонталі:

1. Відмовляться. 5. Літо.
6. Стабільність. 8. Небо.
9. Твердий. 10. Чорний.
11. Щасливчик.
12. Свійський. 14. Зайти.
15. Війна. 16. Вогонь.
17. Світло (*іменник*).
22. Слабак.
23. Закінчувати.
24. Добро.

По вертикалі:

1. Забувати. 2. Честь.
3. Сумний. 4. Плакати.
5. Засмутити. 7. Височина. 10. Недосвідчений.
13. Спека. 18. Багато. 19. Перед. 20. Під. 21. Верх.

7. Запишіть подані сполучення слів у дві колонки, залежно від того, яке значення мають виділені слова.

Пухкий сніг, танцює листя, хмарний день, хмарні думки, майбутній рік, чистий погляд, легка ноша, солодке печиво, пряма лінія, плести дурниці, собачий холод, танцює дівчина, свердлити очима, свердлити отвір.

Пряме значення	Переносне значення

У виділених словах підкресліть третю від початку букву й прочитаєте закінчення мексиканського прислів'я “Хто говорить про мене, ...”.

8. Знайдіть і підкресліть зайві слова. Що об'єднує кожную групу слів? Звертайте увагу на лексичне значення слів.

1. Розмовляти, гомоніти, бурмотіти, змовчати, шепотіти, теревенити.

2. Коса, кран, мати, ніс, голова, три, деркач, замок, образ.

3. Обмолот, штрек, вуглекомбайн, кубрик, норд-вест, альтернатива, шасі.

4. Петренко, Альпи, Вінниця, гори, Буг, Уладівка, Чорне море.

5. Акт, доручення, заява, старт, наказ, резолюція, звіт, квитанція.

З підкреслених слів випишіть другу від початку букву й прочитаєте відгадку до загадки: “Сам худ, а голова з пуд”.

9. Підберіть синоніми до поданих слів.

багатий _____	дзеркало _____
вада _____	каблучка _____
навколо _____	поїзд _____
наклеїти _____	оберігати _____
обманути _____	пацюк _____
пейзаж _____	повзати _____

10. Підберіть з довідки синоніми до виділених слів у реченнях.

1. Йди, доню, я *прикрашу* _____ тобі голову та почіпляю сережки. 2. Дідусь постійно щось пиляє ножівкою, свердлить, пригвинчує, *підганяє* _____ якісь деталі. 3. Організм тварини потрібно деякий час *приспосовувати* _____ до певної їжі. 4. Свіча тихо й мирно *палала* _____. 5. Скільки разів *спустошували* _____ вороги цей край, скільки нищили людей... 6. За вікнами хуртовина, усе більше *затямарюється* _____ день.

Довідка: припасувати, призвичаювати, причепурити, меркнути, променіти, плюндрувати.

11. Підберіть до застарілих слів сучасні відповідники.

глаголити _____	ланіти _____
спудей _____	грядущий _____
цирульник _____	тать _____
вражий _____	небіж _____
рибар _____	зріти _____
путівець _____	правотар _____

12. Підкресліть у реченнях діалектизми та усно поясніть їхнє значення. Поставте пропущені розділові знаки.

1. Ніжно дзвеніла над ним хвоя смerek, змішавшись з шумом ріки, сонце наляляло злотом глибоку долину зазеленило трави десь курився синій димок од ватри.
2. Він хтів тікати й не міг сидів прикутий на місці і німо кричав од холодного жаху.
3. Прийшовши до себе і вздрівши знайомі місця, він заспокоївся трохи.
4. Починав грати спочатку напружував пам'ять ловив якісь згуки і врешті знайшов те, що віддавна шукав.
5. Тепер Іван був уже легінь, стрункий і міцний, як смерічка мастив кучері маслом носив широкий черес і пишну кресаню.
6. Розсипалось сонце пилом квіток, легким ходом ідуть по царинках нявки, а під ногами у них зеленіє перша трава (*М. Коцюбинський*).

13. Відредагуйте словосполучення.

- Магазин закритий _____
- самий дорогий товар _____
- смачний творожок _____
- неправильно держиш вилку _____
- устарівший антивірусник _____
- підбирати пароль _____
- приношу свої вибачення _____
- роздався телефонний звінок _____
- великі доходи _____
- слідуючі виводи _____
- правило без виключень _____
- подача документів _____

14. Під час перекладу з російської мови комп'ютер не врахував такого явища, як омонімія. Відновіть правильне значення виділених слів.

1. У сучасному *світлі* _____ роль інформаційних технологій постійно зростає.
2. На твоєму *місті* _____ я вчинив би так само.
3. *Відчиніть* _____ другий *поділ* _____ цієї книги.
4. Він з повагою ставився до жіночої *підлоги* _____.
5. Вам необхідно звертатись у Міністерство *утворення* _____.
6. Нам ще кілька років доведеться боротися за *світ* _____.

15. Підкресліть у реченнях стилістично забарвлені слова. Поставте пропущені розділові знаки.

1. Мокрі забрьохані по коліна в росу, добрались нарешті до мосту.
2. Зате коли заклали фундамент і почали зводити стіни, то дядьки йшли, мов на екскурсію дивилися на роботу Мик-Мика.
3. Покладе цеглину трохи долонею притрима

кельмою лагідненько пристукне ще й по боках причепурить, зайвий розчин знявши. 4. Ну доїхали вийшли забрали свої бебехи а шофер і не хоче прощатись. 5. А тепер жуй сальце солоди чай медком та готуйся на ту весну одпускати чоловіка, якому вже сниться фронтон. 6. Записався у секцію моржів отих шалапутів, які в найлютіші морози наганяють жах на тепло зодягнених громадян (А. Дімаров).

16. Поєднайте лінією фразеологізми з їхніми поясненнями.

Купатися в золоті	<i>наражатися на суперечку</i>
лізти на рожен	<i>дуже просторо</i>
позичати в Сірка очей	<i>зробити щось неякісно</i>
хоч конем грай	<i>бути дуже заможним</i>
через пень-колоду	<i>не відчувати сорому</i>
дerti кирпу	<i>дошкульно говорити</i>
трубити в кулак	<i>бути надто гордим</i>
пускати шпильки	<i>жити в бідності</i>

Морфологія й орфографія. Основні правила правопису

17. До поданих слів додайте префікси з- або с- і запишіть утворені слова у дві колонки.

..сохну, ..шитий, ..творення, ..чесаного, ..мішаний, ..хвалені, ..тискачем, ..пинити, ..байдужіти, ..шиточок, ..дертого, ..човгаю, ..тратою, ..фабрикувати, ..клеєні, ..цідженого.

З префіксом з-	З префіксом с-

Підкресліть третю з кінця букву й прочитайте закінчення вислову французького філософа Д. Дідро: “Ні про що не думає лише той...”.

18. Запишіть слова у дві колонки.

Вист..гати, дот..рати, р..путація, вир..вати, квітн..кар, вел..чезний, осуш..ний, вдумл..вий, посел..ний, п..карня, опал..ння, об’юш..ний, потрощ..ний, альт..рнам тива, вин..щення, електр..фікація.